

MIROSLAV MIŠKOVIĆ

TAJNE ZANATA

Sve što sam na teži način
naučio o biznisu

■ Laguna ■

Sadržaj

Reč autora	11
1. Šta je biznis	17
2. Zablude o biznisu	23
3. O percepciji preduzetništva.	29
4. Kako finansiramo biznis.	35
5. Prepoznavanje prilika	41
6. Samo ideja nije dovoljna.	47
7. Razlikuj se po svaku cenu	53
8. Kupi jeftino, prodaj skupo.	59
9. Kupi skupo, prodaj još skuplje	63

10. Zašto prodati svoj biznis	69
11. Kako prodati svoj biznis	75
12. Da li se lider rađa	81
13. Kako se gradi lider	87
14. Pozicija ne donosi znanje	93
15. O razvoju mladih saradnika	99
16. Žene u biznisu	103
17. Izgradnja sistema	109
18. O poverenju	115
19. O odlučivanju	121
20. O odnosu vizije, strategije i taktike.	127
21. O strpljenju u biznisu.	135
22. Zašto je važna ljubav prema poslu	143
23. Koliko je znanje važno	149
24. Nedostatak znanja	155
25. Celoživotno učenje	161
26. Fakultet na Kaleniću	167
27. Teorija i praksa	171
28. Reputacija	177

29. Znanje na nivou društva	183
30. Biznis i porodica.	189
31. Posao i prijateljstvo.	197
32. Biznis budućnosti	203
33. Čovek budućnosti	209
 O autoru	 215

*Prenošenje znanja i iskustva
je najplemenitija stvar koju
možemo da uradimo.*

Reč autora

Ako bih čitavu svoju životnu filozofiju sažeo u jednu reč, onda bi ta reč bila *znanje*. Znanje je ono što odvaja uspešne od neuspešnih. Zahvaljujući njemu, dobre kompanije se razlikuju od loših, a najbolje od dobrih. Znanje neke nacije čini naprednim, dok zbog nedostatka znanja druge tapkaju u mestu, neuspešno pokušavajući da dostignu one koji su ispred njih.

Na osnovu znanja napredujemo i kao pojedinci i kao društvo, dok je neznanje ono što nas vuče nazad. Neznanje ima loš, a nekada i poguban uticaj na jednu zajednicu.

Ako znanje smatram najbitnijim kvalitetom pojedinca i društva, onda prenošenje znanja vidim kao jedan od najvažnijih zadataka svakog čoveka i institucije. Učenost je najbolji pokazatelj našeg uspeha, bez obzira na to da li govorimo o formalnom obrazovnom sistemu ili o neformalnom, svakodnevnom

učenju. A ono je neophodno, do poslednjeg dana našeg života.

Dovoljno je da pogledate obrazovni sistem jedne zemlje i znaćete o njoj skoro sve: da li je prosperitetna ili stagnira; da li je moderna ili tradicionalna; da li razvija pojedinca ili favorizuje zajednički interes. Sticanje znanja važna je karika i u životu svakog od nas.

Najkorisnije što možemo uraditi za svoje okruženje jeste da znanje stičemo i uređujemo ga, da mu dodajemo iskustvo, a onda da ga nesebično, što otvorenije i što šire, delimo sa onima koji žele da ga usvoje. Postoji mudra misao da čovek dobija deljenjem materijalnih stvari. Ali deljenjem znanja dobija mnogo više.

I tu dolazimo do ove knjige. Do motiva da drugi put, posle autobiografije *Ja, tajkun*, sakupim svoje decenijama sticane uvide i uobličim ih. Cilj je samo jedan: da ono što sam naučio od drugih, ono što sam video i doživeo u životu, sve uspehe koje sam postigao i sve neuspehe koje sam doživeo (bilo ih je mnogo više nego što ljudi misle), iznesem u javnost – svakome ko želi da se s ovim iskustvima upozna, a najviše onima koji žele da nešto nauče.

Moj život je posvećen biznisu i zato ova knjiga najviše govori o poslovanju. Imam nekoliko decenija iskustva rukovođenja u privredi; duže od 30 godina sam na čelu privatne kompanije; imam kratko

iskustvo od svega šest meseci u Vladi Srbije. Imam, nažalost, i staž od sedam i po meseci u pritvorskoj jedinici Centralnog zatvora. Dakle, duže sam bio u zatvoru nego u politici.

Kompanija koju predvodim realizovala je najveće prodaje u istoriji srpske privrede. Naše članice zapošljavale su desetine hiljada ljudi. Realizovali smo projekte koji su menjali sliku celog regiona. Ne mogu da nabrojim sve poslovne razgovore i pregovore u kojima sam učestvovao. Deo ovih iskustava sada se nalazi pred vama.

Ova knjiga govori i o drugim aspektima života jer je biznis deo života. Bitan, ali ipak samo njegov deo. Uveren sam da ne može biti kompletan biznismen onaj ko nije kompletna ličnost, onaj čija znanja i interesovanja ne zadiru u mnoge druge oblasti, kao što su sport, kultura, nauka, prijateljstvo, roditeljstvo, liderstvo.

Svojim rukopisom želim da podstaknem na razmišljanje i da pokrenem razmenu mišljenja. Ne tvrdim da sam u svojim zaključcima u pravu. Život mi je u više navrata grubo pokazao koliko mogu da pogrešim, a neke od primera ću pomenuti i u ovoj knjizi. U mnogo slučajeva sam korigovao svoje stavove i priznao grešku.

Ono što je izvesno jeste da je moj pogled na život i biznis formiran na osnovu ogromnog iskustva i zbog toga verujem da zaslužuje pažnju. Sve što sam

na teži način naučio o biznisu želim da podelim s drugima. Nadam se da ću tako bar malo da olakšam nečije poslovno uzrastanje. Želim da čujem mišljenje drugih, a posebno sam zainteresovan za mišljenje novih generacija i za to kako će mladi ljudi razumeti ono što sam želeo da kažem.

A mlad je svako ko je voljan da uči, ko je spreman na promenu, na izazov i na grešku.